

*Deti sú zrkadlá
Kde je láska, odrážajú lásku
Kde láska chýba, nemajú čo odrážať
(Anthony De Mello)*

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S PORUCHAMI SPRÁVANIA V DIAGNOSTICKÝCH TRIEDACH PRI DIAGNOSTICKOM CENTRE

Stupeň vzdelania: Vzdelávacie programy pre žiakov s poruchami správania pre primárne vzdelávanie, nižšie stredné vzdelávanie a pre žiakov s poruchami správania s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie

Vyučovací jazyk: slovenský

Forma výchovy a vzdelávania: nepretržitá

Druh školského zariadenia: štátne

Názov školy: Diagnostické centrum

IČO: 317 50 338

Riaditeľ školy: Mgr. Ľubica Murínová

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Ľ. Murínová, PaedDr. H. Kočnerová

Kontakty: 02/43 42 16 59, www.dcpredeti.sk

Zriadovateľ: Okresný úrad Bratislava

Adresa: Tomášikova 46, 832 05 Bratislava

Dátum prerokovania v Pedagogickej rade: 6. októbra 2021

Dátum prerokovania v Rade školského zariadenia: 20. októbra 2021

Platnosť dokumentu: od 21. októbra 2021

Podpis riaditeľa:

OBSAH

1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania
2. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu
3. Vlastné zameranie školy
 - 3.1 V oblasti špeciálnopedagogickej diagnostiky
 - 3.2 V oblasti vzdelávacej
 - 3.3 V oblasti výchovnej a prevýchovnej
 - 3.4 V oblasti motivačnej
 - 3.5 V poradenskej a pedagogicko-prognostickej oblasti
4. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania
5. Učebné plány
6. Učebné osnovy
7. Vyučovací jazyk
8. Spôsob, podmienky ukončenia výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní
9. Personálne zabezpečenie
10. Materiálno-technické a priestorové podmienky
11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní
12. Vnútorňný systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov
13. Vnútorňný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy
14. Požiadavky na profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov

1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Vzdelávací program je určený pre deti s poruchami správania, ktoré sa vzdelávajú v diagnostických triedach pri diagnostickom centre do 15. rokov veku a pre deti s poruchami správania s mentálnym postihnutím.

Cieľom je upraviť tie negatívne faktory, ktoré sa podieľajú na vzniku a vývine porúch správania dieťaťa. Predpokladá sa priaznivá prognóza v zmysle readaptácie na rodinné prostredie a pôvodnú školu.

Špecifickými cieľmi sú:

- špeciálnopedagogická diagnostika stavu vzdelanosti, vedomostí, zručností, návykov a vývinu vlastností osobnosti,
- reedukácia narušeného vývinu vlastností osobnosti vo vzťahu k učeniu, správaniu, práci a narušeného psychosociálneho a emocionálneho vývinu.

Špecifické úlohy:

- zistiť úroveň vedomostí dieťaťa a prehľbovať ich
- podnietiť záujem dieťaťa o učenie
- diagnostikovať špecifické poruchy učenia
- diagnostikovať správanie dieťaťa počas vyučovacieho procesu
- vypracovať podklady pre individuálny reedukačný program
- stanoviť prognózu vzdelávania dieťaťa
- zvyšovať úroveň hygienických návykov, stolovania, sebaobsluhy a komunikačných zručností.

Počas pobytu v DC môže byť dieťa na základe špeciálno-pedagogickej diagnostiky navrhnuté na preradenie z ročníka do iného (vyššieho) ročníka a zo ZŠ do ŠZŠ.

Súčasťou pedagogickej práce učiteľov DC je :

1. hodnotenie správania dieťaťa podľa platného hodnotiaceho systému
2. účasť na komunitných stretnutiach a pokomunitných tímoch.

Súčasťou výchovy a vzdelávania je práca s rodičmi dieťaťa alebo inou fyzickou osobou, ktorá má dieťa zverené do starostlivosti a súrodencom dieťaťa, formou individuálnych alebo skupinových stretnutí s cieľom aktívne ich zapojiť do diagnostického, reedukačného a resocializačného procesu.

2. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu

Do DC patria deti s poruchami správania, ktoré nie je možné odstrániť opatreniami v rodine a v škole, ani ambulantnou starostlivosťou. Pod poruchami správania rozumieme skupinu porúch premietajúcich sa najmä do sociálnych vzťahov jednotlivca a spoločnosti, kde dochádza opakovane a trvalo k aktívnemu a závažnému porušovaniu spoločensky akceptovaných morálnych alebo aj právnych noriem, pričom jedinec ešte nie je alebo v plnom rozsahu nie je právne zodpovedný. Vznik a vývin porúch správania je komplexne

podmieneny mnohými faktormi, u väčšiny prípadov majú primárny význam činitele sociálneho charakteru. V prípade, že je porucha správania kombinovaná s poruchou aktivity a pozornosti, ide o poruchu správania hyperkinetickú (MKCH – 10).

Počas časovo limitovaného pobytu v zariadení sa dieťa vzdeláva v súlade so vzdelávacím programom pre:

- žiakov s poruchami správania pre primárne vzdelávanie
- žiakov s poruchami správania pre nižšie stredné vzdelávanie
- žiakov poruchami správania s mentálnym postihnutím

pričom sa zohľadňuje vedomostný sklz detí, ich individuálne tempo a vzdelávacie možnosti detí s poruchami správania.

3. Vlastné zameranie školy

Do Diagnostického centra prichádzajú deti za účelom diagnostiky a reedukácie porúch správania.

V diagnostickom centre pre deti do 15. rokov veku sa v diagnostickej triede vzdelávajú deti jedného alebo viacerých ročníkov.

Na plnenie diagnostických úloh sú v DC zriadené diagnostické triedy, ktoré sa spravidla organizujú takto:

trieda ZŠ/ŠZŠ	1.-3. roč. ZŠ/ŠZŠ
trieda ŠZŠ	4.-9. roč. ŠZŠ
trieda ZŠ	4.-5. roč. ZŠ
trieda ZŠ	6. roč. ZŠ
trieda ZŠ	7. roč. ZŠ
trieda ZŠ	8.-9. roč. ZŠ

Výchovno-vzdelávací proces v diagnostických triedach má svoje špecifiká dané predovšetkým:

1. striedaním detí počas celého školského roku
2. početným záškoláctvom a zlým prospechom prichádzajúcich detí
3. negatívnym postojom detí ku škole a k učiteľom
4. nedostatočnou motiváciou k učeniu
5. poruchami správania počas vyučovania
6. prítomnosťou detí s rozličným typom a rozsahom poškodenia CNS (syndróm ADD, ADHD)
7. diagnostikovaním úrovne a stavu školských vedomostí, zručností a návykov.

Špecifiká vzdelávania je potrebné uplatňovať v individuálnom rozsahu a podľa individuálnych potrieb detí vo všetkých formách vzdelávania nasledovne:

- všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam detí s poruchami správania,
- dieťa s poruchami správania, ktoré nemôže plniť požiadavky príslušných vzdelávacích oblastí a štandardov, sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu,
- voliteľné hodiny je možné využiť aj na intenzívne vzdelávanie v určitej vzdelávacej oblasti v rámci individuálneho vzdelávacieho programu dieťaťa,
- v prípade individuálnej integrácie v bežnej triede základnej školy môže školský špeciálny pedagóg alebo liečebný pedagóg na vyučovacích hodinách podľa potreby pracovať s dieťaťom s poruchami správania individuálne alebo v skupinkách podľa individuálneho vzdelávacieho programu dieťaťa. Obsah, formy a postup vyučovania konzultuje s príslušným učiteľom,
- špeciálny pedagóg, liečebný pedagóg, psychológ môže v rámci vyučovania pracovať individuálne s dieťaťom, resp. so skupinkou vybraných detí s cieľom systematickej, intenzívnej korekcie, terapie alebo reedukácie,
- v prípade potreby si môžu školy, alebo diagnostické triedy, v ktorých sa vzdelávajú deti s poruchami správania vo svojich školských vzdelávacích programoch zvýšiť počet voliteľných hodín o 1 až 3 hodiny týždenne,
- vo vyučovaní detí s poruchami správania si učiteľ môže stanoviť dĺžku a štruktúru vyučovacej hodiny flexibilne, zohľadňujúc psychický stav, správanie a potreby detí, ktoré sú dôsledkom stanovenej diagnózy.

Z uvedených špecifik vyučovacieho procesu vyplývajú špeciálne úlohy diagnostických tried v niekoľkých oblastiach:

3.1 V oblasti špeciálno – pedagogickej diagnostiky :

- zistiť úroveň vedomostí dieťaťa,
- diagnostikovať špecifické poruchy učenia,
- diagnostikovať príčiny zlyhávania vo vyučovacom procese,
- priebežne získavať, pravidelne doplňovať a vyhodnocovať údaje o správaní dieťaťa počas vyučovacieho procesu
- vytvárať a modifikovať vzdelávací, výchovný, terapeutický a resocializačný program pre jednotlivé dieťa.

Aktivity učiteľov sú v tejto oblasti zamerané predovšetkým na úroveň detských schopností, zručností a návykov pracovať na vyučovacej hodine a tiež na zvládnutie požiadaviek jednotlivých vzdelávacích predmetov v základnej alebo špeciálnej základnej škole.

Jedným z prvých zdrojov informácií o dieťati sú pre učiteľov jeho písomné prejavy. Rozháraný, neupravený písomný prejav často býva prvou výstrahou, že ide pravdepodobne o dieťa s organickým poškodením CNS, s prejavmi nepokoja, nesústreďenosti i agresivity cez vyučovanie. Vynechané písmená v texte, nesprávne písmená, vynechané časti slov

upozorňujú, že môže ísť o špecifické poruchy učenia, ktoré často bývajú príčinou školských neúspechov a následne neprimeraného správania.

Výsledky diagnostických činností sú pre učiteľov podkladom pre stanovenie individuálnych úloh v ďalšom procese vzdelávania dieťaťa, so zameraním na interakciu medzi dieťaťom a učiteľom. Ide o stanovenie najbližších vzdelávacích cieľov a výber metód, foriem a prostriedkov, používaných vo výchovno – vzdelávacom procese.

3.2 V oblasti vzdelávacej:

- doplniť zameškané učivo.

3.3 V oblasti výchovnej a prevýchovnej:

- overovať spôsoby, účinné vyučovacie metódy a postupy vzhľadom na konkrétnu situáciu dieťaťa v škole,
- špeciálne – pedagogickými metódami zmeniť vzťah detí ku škole, k učiteľom,
- hodnotením správania podľa platného hodnotiaceho systému priaznivo deti ovplyvňovať, motivovať, regulovať,
- posilňovať autoreguláciu správania,
- overovať modelové situácie, v ktorých deti najčastejšie zlyhávajú - vzťah k učiteľom, učiteľkám a snažiť sa zmeniť nezdravé stereotypy.

3.4 V oblasti motivačnej:

- podnietiť záujem o učenie, sebazvedľávanie, napr. poskytnutím pozitívneho zážitku z úspechu v škole, emocionálnou podporou a možnosťou byť pozitívne sociálne hodnotený.

3.5 V poradenskej a pedagogicko – prognostickej oblasti:

- stanoviť prognózu vzdelávania dieťaťa,
- poskytnúť rady rodičom,
- v záverečnej správe zhrnúť postupy a odporúčania v oblasti vzdelávania pre kmeňovú školu a učiteľa a navrhnúť vhodné spôsoby práce s dieťaťom.

Poznatky zo sledovania a hodnotenia dieťaťa na vyučovaní umožňujú učiteľovi vypracovať **individuálny reedukačný program**, ktorého cieľom je:

- diagnostika problémového správania:
 - identifikácia nevhodného správania,
 - situačná analýza,
 - vytváranie hypotéz príčin v kontexte osobnostných charakteristík,
- stanovenie stratégie riešenia problémov, ktorá vedie k reedukačnému procesu.

Konkretizáciou parciálnych cieľov vznikol program pre IRP, ktorý je počítačovou aplikáciou a pozostáva z elektronického dotazníka. Po jeho vyplnení je vyhodnotený v podobe čiarového grafu.

Graf slúži ako:

- materiál pre prípravu IRP porad,
- na formulovanie výchovných cieľov pre 6-týždňové obdobie,
- je podnetom pre rozvinutie odbornej diskusie o dieťati.

Oblasti osobnosti a príklady položiek v IRP dotazníku

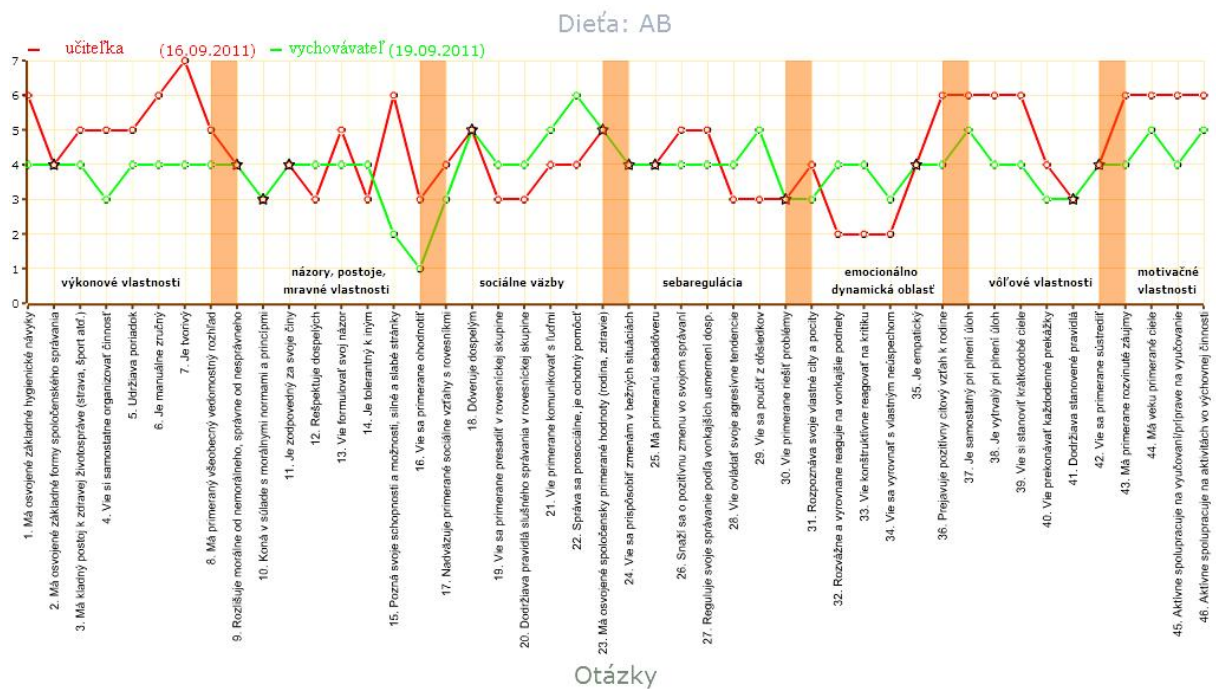
OBLASŤ OSOBNOSTI DIEŤAŤA	Príklady položiek v IRP dotazníku
Výkonové vlastnosti (schopnosti, vedomosti, zručnosti, návyky, tvorivosť)	Je manuálne zručný. Vie si samostatne organizovať činnosť.
Vzťahovo-postojové a charakterové vlastnosti (názory, postoje, mravné vlastnosti)	Rozlišuje morálne od nemorálneho, správne od nesprávneho. Vie formulovať svoj názor.
Sociálne väzby	Dôveruje dospelým. Správa sa prosociálne, je ochotný pomôcť.
Sebaregulácia	Vie ovládať svoje agresívne tendencie. Vie sa poučiť z dôsledkov.
Emocionálno-dynamická oblasť (emocionálna zrelosť, empatia, citové väzby)	Prejavuje pozitívny citový vzťah k rodine. Vie sa vyrovnávať s vlastným neúspechom.
Vôľové vlastnosti (cieľavedomosť, vytrvalosť, samostatnosť, sústredenosť)	Je vytrvalý pri plnení úloh. Vie si stanoviť krátkodobé ciele.
Motivačné vlastnosti (záujmy, potreby, aspirácie, životné ciele)	Má primerane rozvinuté záujmy. Aktívne spolupracuje na vyučovaní.

Na vyplňaní online IRP dotazníka sa podieľajú triedny učiteľ, vychovávateľ, vychovávateľka. Vyhodnocuje ho psychológ a opakovane sa vyplňa každých 6 týždňov. Na IRP porade sa zúčastňujú riaditeľka, zástupkyňa riaditeľky, vedúci výchovy, triedny učiteľ, vychovávateľa, psychológovia, sociálni pracovníci, špeciálny pedagóg.

Grafické premietnutie výsledkov IRP využitím projektoru s veľkým plošným premietnutím grafických výsledkov vytvára podmienky pre každého člena porady stať sa jej aktívnym účastníkom, umožňuje vizuálnu konfrontáciu názorov viacerých odborníkov.

Z grafického zobrazenia možno jednoducho:

- porovnávať hodnotenie viacerých odborníkov v istom období (napr. učiteľa a vychovávateľa),
- porovnávať hodnotenie jedného odborníka z dlhodobého hľadiska (niekoľkých mesiacov),
- sledovať zmeny v správaní dieťaťa vzhľadom k stanoveným cieľom a z rôznych pohľadov,
- vidieť posun, ktorý dieťa urobilo a ktoré oblasti je potrebné rozvíjať,
- je podnetom pre konštruktívnejšiu diskusiu pri hľadaní pravdy i cesty ako dieťaťu pomôcť.

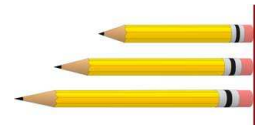

4. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Pobyt dieťaťa v DC trvá nevyhnutne potrebný čas na stanovenie diagnostiky, spravidla dvanásť týždňov.

DC poskytuje výchovno- vzdelávaciu starostlivosť na základe:

- 1) žiadosti zákonného zástupcu dieťaťa
- 2) neodkladného opatrenia súdu
- 3) rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia.

Dĺžka pobytu je závislá od spôsobu umiestnenia.

Forma výchovy a vzdelávania je nepretržitá prevádzka, ktorej obsah tvorí Model režimovej aplikácie skupinových foriem práce.

5. Učebné plány

Školský učebný plán pre 1.-9. ročník pre žiakov s poruchami správania v diagnostických triedach ZŠ										
Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín v ročníku								
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk	9	9	8	7	7	5	4	5	5
	Anglický jazyk			1	1	2	2	2	2	2
	Nemecký jazyk							1	1	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	Informatika			1	1	1	1	1	1	1
Človek a príroda	Prvouka	1	2							
	Prírodoveda			1	1					
	Fyzika						1	1	1	1
	Chémia							2	1	1
	Biológia					1	2	2	1	1
Človek a spoločnosť	Vlastiveda			1	1					
	Dejepis					1	2	1	2	2
	Geografia					1	2	1	1	1
	Občianska náuka						1	1	1	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie			1	1					
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Špeciálnopedagogická podpora	Prevenencia sociálno-patologických javov	1	1	1	2	2	1	2	2	2
	Terapeuticko-korekčné cvičenia	2	2	2	4	4	4	4	4	4
Spolu: povinná časť + voliteľné predmety		22	23	25	26	27	29	30	30	30

Poznámky

1. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola a diagnostické centrum (ďalej aj „DC“), si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov s poruchami správania môže škola a DC uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami v zmysle platnej legislatívy.

2. Vyučovacie hodiny špecifických vyučovacích predmetov prevencia sociálno-patologických javov, terapeuticko-korekčné cvičenia zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci, alebo jeden pedagogický a jeden odborný zamestnanec.
3. Vyučovacie predmety etická výchova/ náboženská výchova/ náboženstvo sa v prípade záujmu žiakov v škole a v triedach DC zaraďujú z časovej dotácie disponibilných hodín.
4. Vyučovací predmet telesná a športová výchova absolvujú chlapci a dievčatá spoločne, podľa zloženia triedy.
5. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
6. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
7. Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola a DC na dotvorenie školského vzdelávacieho programu.

Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na:

- vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah vyučovacích predmetov zaradených do vzdelávacieho programu,
- vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane vyučovacích predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe.

Školský učebný plán
pre 1.-9. ročník pre žiakov s poruchami správania s mentálnym postihnutím
v diagnostických triedach ŠZŠ

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Prípr	Počet hodín v ročníku								
			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk		9	9	9	7	7	7	5	5	5
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti	7									
	Rozvíjanie grafomotorických zručností	2									
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	Informatika					1	1	1	1	1	1
Človek a príroda	Vecné učenie	1	1	1	2						
	Fyzika								1	1	1
	Chémia										1
	Biológia								2	2	1
Človek a spoločnosť	Vlastiveda					3	3	3			
	Dejepis								1	1	1
	Geografia								1	1	1
	Občianska náuka								1	1	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1	1	2	2	3	3	3	4	4	5
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Zdravia a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3
Špeciálnopedagogická podpora	Prevenia sociálno-patologických javov		1	1	1	2	2	2	2	2	2
	Terapeuticko-korekčné cvičenia	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Spolu: povinná časť + voliteľné predmety		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29

Poznámky

1. Vyučovacia hodina má 45 minút. Škola pri RC a DC si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov s poruchami správania môže škola pri RC a DC uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny

do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami v zmysle platnej legislatívy.

2. Vyučovacie hodiny špecifických vyučovacích predmetov prevencia sociálno-patologických javov, terapeuticko-korekčné cvičenia a v prípravnom ročníku špecifický vyučovací predmet rozvíjanie komunikačnej schopnosti zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci, alebo jeden pedagogický a jeden odborný zamestnanec.
3. Vyučovacie predmety etická výchova/náboženská výchova/náboženstvo sa v prípade záujmu žiakov školy pri RC a v triedach DC zaradujú z časovej dotácie disponibilných hodín.
4. Vyučovací predmet telesná a športová výchova absolvujú chlapci a dievčatá spoločne, podľa zloženia triedy.
5. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
6. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
7. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na:
 - vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah vyučovacích predmetov zaradených do vzdelávacieho programu,
 - vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane vyučovacích predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe

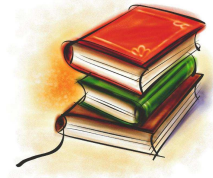
V individuálnom prípade môže dieťa postupovať vo vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Na základe dlhoročných pozitívnych skúseností s komunitou a konzultáciami s odborníkmi na poruchy správania, sme do vyučovacieho predmetu Terapeuticko-korekčné cvičenia zaradili hodnotiacu komunitu. Hodnotenie správania je významná motivačná súčasť režimového systému. Komunita, ako zážitkovo-organizačné stretnutie, poskytuje priestor pre sociálne učenie, spoluprácu detí a dospelých ako aj pre individuálny i skupinový pozitívny zážitok. Vytvára podmienky na zabezpečenie ľudských práv, vychováva k ľudským právam a poskytuje priaznivé multikultúrne prostredie.

Školské učebné plány boli vypracované v súlade so Vzdelávacím programom pre žiakov s poruchami správania pre primárne vzdelávanie, nižšie stredné vzdelávanie a pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorý bol vypracovaný Štátnym pedagogickým ústavom a schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR dňa 3.8.2017 pod číslom 2017/10217-4:10GO s platnosťou od 1. septembra 2017.

6. Učebné osnovy

Učebné osnovy sú prílohou programu.

7. Vyučovací jazyk

Výchovno – vzdelávacím jazykom v DC je štátny jazyk. Pre potreby diagnostiky je možné použiť aj iný jazyk napr. jazyk národnostnej menšiny alebo etnickej skupiny.

8. Spôsob, podmienky ukončenia výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Ukončenie diagnostického pobytu je závislé od rozhodnutia súdu, dohody so zariadením alebo dohody so zákonným zástupcom.

Triedny učiteľ vypracúva na základe štandardizovaných i neštandardizovaných didaktických testov, priebežného špeciálno-pedagogického pozorovania vyučujúcich v príslušnej triede i na základe ďalších podkladov (skúšanie, výtvarné práce a pod.) písomnú záverečnú správu o dieťati, ktorá je súčasťou dokumentácie dieťaťa pri ukončení pobytu.

9. Personálne zabezpečenie

Vzdelávanie dieťaťa s poruchou správania si vyžaduje koordinovaný tímový prístup učiteľa, vychovávateľa, psychológa, špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, lekára a ďalších odborníkov podľa potreby.

Odborný pedagogický tím DC tvoria: riaditeľka, zástupkyňa riaditeľky, 3 učiteľky MŠ, 7 učiteľov ZŠ a ŠZŠ, vedúci výchovy, 6 vychovávateľských dvojíc (muž + žena, vzorový model rodiny). Pomocný pedagogický personál tvorí 8 pomocných vychovávateľov.

Odborný nepedagogický personál tvoria 4 psychológovia, liečebný pedagóg, 2 sociálni pracovníci.

DC je typické vysokou odbornosťou v oblasti špeciálnej pedagogiky ako aj účasťou pedagogických a odborných zamestnancov na vzdelávaní organizovanom metodickým centrom ako aj na terapeutických výcvikoch. Pedagógovia pravidelne odovzdávajú svoje teoretické i praktické vedomosti praktikantom, študentom vysokých škôl.

10. Materiálno-technické a priestorové podmienky

Na plnenie diagnostických úloh je zriadených šesť diagnostických tried. Štyri triedy sú ZŠ a dve triedy sú ŠZŠ. Na výchovu mimo vyučovania je zriadených šesť výchovných skupín, ktorých činnosť je organizovaná v rodinných bunkách.

Kapacita diagnostických tried a rodinných buniek je 44 detí, čo zodpovedá veľkosti vnútorných priestorov Diagnostického centra.

Na diagnostiku a reedukáciu je k dispozícii okrem tried, telocvičňa, posilňovňa, vonkajší areál, futbalové, basketbalové ihrisko a polyfunkčný bazén na hry. Na zmiernenie a odstraňovanie dôsledkov zdravotného znevýhodnenia sa využíva terapeutická miestnosť na arteterapiu, dramaterapiu a muzikoterapiu.

Prostredníctvom miestnosti Snoezelen pomáhame deťom eliminovať napätie, stres a korigovať emocionálne a sociálne poruchy. Odbúravanie napätia a vytváranie pozitívnej klímy v zariadení, je predpokladom fungovania komunitného spoločenstva v režimovom zariadení.

Na rozvoj pohybových zručností slúži miestnosť s upraveným povrchom – puzzležienkou. Na relaxáciu môžu deti pod dozorom zdravotnej sestry použiť masážny relaxačný prístroj.

Zrekonštruované átrium s altánkom, trampolínou, húpačkami poskytuje priestor na realizáciu edukačných aktivít a relaxáciu. Je tu možnosť tráviť prestávky a návštevy s rodinou.

V zariadení je zriadené záchytné oddelenie, súčasťou ktorého je karanténna miestnosť, ktorá slúži najmä na zabezpečenie hygieny dieťaťa a jeho ochranu a upokojenie.

11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Zariadenie má primerane zabezpečené podmienky pre bezpečnosť a ochranu zdravia detí i zamestnancov. Bezpečnosť koordinuje bezpečnostný a požiarny technik, ktorý organizuje pravidelné školenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Ochranu zdravia a zdravotnú starostlivosť detí koordinuje zdravotná sestra alebo iný zamestnanec v spolupráci s MUDr. Janou Dančovou v Zdravotnom stredisku Trnávka.

12. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov

V DC vo vyučovacom procese sa sústreďujeme na hodnotenie správania dieťaťa. Keďže prebieha normálny vyučovací proces vyjadrujeme aj ocenenie detskej práce klasifikáciou, ktorá je jedna z foriem hodnotiaceho procesu dieťaťa. Vyjadrujeme ju klasifikačnými stupňami. Hodnotenie aj klasifikácia majú svoje osobitosti, ktoré vyplývajú zo špecifického poslania DC.

- Počas vyučovania sa zameriavame u dieťaťa na zisťovanie:
- všeobecnej informovanosti (poznatky, ktoré dieťa má o prírode a spoločnosti, ich primeranosť veku),
- školských vedomostí a schopností (rozsah a hĺbka osvojeného učiva, schopnosť ich používať v praxi),

- osvojovanie si učiva (rýchlosť a miera osvojovania, jeho trvalosť),
- grafických a výtvarných prejavov (primerané či neprimerané veku, mieru tvorivosti),
- jazykových prejavov a slovnej zásoby (jej bohatosť či chudobnosť, zvuková a formálna stránka hovorovej reči),
- učebnej motivácie (dostatok či nedostatok snahy naučiť sa a zistenie motívu, ktorý je v pozadí),
- aktivity pri vyučovaní (sledovanie výkladu učiteľa, spolupráca, nežiaduce činnosti, vyrušovanie),
- pracovného tempa (rýchlosť, pomalosť, vytrvalosť, presnosť, rovnomernosť, prípadná unaviteľnosť),
- úpravy zošitov a udržiavania školských pomôcok (upravenosť, poškodzovanie pomôcok),
- motoriky (obratnosť na Tv, zručnosť na Pv),
- intelektových vlastností (poznávacie procesy, predstavivosť, pamäť, myslenie, mimoriadne schopnosti a naopak nedostatky v intelektových dispozíciách),
- hodnotovej orientácie,
- charakterových vlastností (charakterové rysy vo vzťahu k druhým ľuďom).

Výsledky takýchto pozorovaní učiteľa zhodnocujú a zaznamenávajú do programu FOSTER, ktorého súčasťou je aj IRP. Deťom vyjadrujú výsledky hodnotenia ich správania počas vyučovania vo forme dvojbodového ohodnotenia. Jeden bod udeľujú za slušné správanie počas vyučovania a prestávok, druhý bod za aktivitu na vyučovaní a pripravenosť na vyučovanie. Hodnotia vždy prísne individuálne, pri rešpektovaní možností, schopností a osobitostí dieťaťa.

Okrem hodnotenia správania, hodnotia učiteľa aj ich učebné výsledky klasifikačnými stupňami (známkami). Prvoradou úlohou učiteľa je, aby dieťa prijalo zvládnutie, osvojenie si učiva za svoju vec. K tomu je najvhodnejší prostriedok jednoduché, zrozumiteľné a objektívne hodnotenie. Väčšina detí zlyhala v bežnej škole pre presilu negatívneho hodnotenia a používania klasifikácie ako trestu, preto je potrebné takémuto hodnoteniu sa vyhýbať. Znamka má predovšetkým motivačnú funkciu. Má povzbudzovať do učenia, aktivizovať, prekonávať odpor k učeniu, zvyšovať aspiračnú úroveň a vytvárať radostnú a tvorivú atmosféru školskej práce.

Po príchode dieťaťa do DC, známka úplne nezodpovedá tým kritériám, aké stanovuje klasifikačný poriadok. Postupom času sa nároky zvyšujú a sprísňuje sa hodnotenie a klasifikácia, citlivo individuálne a podľa schopností dieťaťa. Pod vplyvom dlhodobu priaznivej a nie celkom primeranej klasifikácie po návrate do pôvodnej školy deti často zlyhávajú. Horšie známky v nich vyvolávajú pocit neúspechu, s ktorým sa nevedia vyrovnáť. Preto pri hodnotení a klasifikácii je dôležitý individuálny prístup pri rešpektovaní možností a osobitostí dieťaťa a dbať na to, že hodnotenie nie je cieľom ale výchovným prostriedkom.

Napriek uvedeným osobitostiam hodnotenia a klasifikácie v diagnostických triedach, pri súhrnnej klasifikácii sa učiteľa riadia Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy a Metodickým pokynom z 28. apríla 2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED-1.

DC nevydáva vysvedčenie. Ak dieťa navštevovalo diagnostickú triedu nepretržite viac ako tri mesiace pred koncom hodnotiaceho obdobia, zasielame po prerokovaní v pedagogickej rade návrhy na celkové hodnotenie na kmeňové školy.

V diagnostických triedach ZŠ a ŠZŠ v 1.-9. ročníku klasifikujeme všetky predmety teoretického, výchovného aj estetického zamerania. Len predmety špeciálnopedagogickej podpory Prevenciu sociálno-patologických javov a Terapeuticko-korekčné cvičenia hodnotíme slovné.

13. Vnútrošný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Kontrolu a hodnotenie vykonávajú vedúci zamestnanci podľa plánov kontrolnej a hospitačnej činnosti. Formy :

- pozorovanie
- hospitácia
- rozhovor
- výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.)
- sledovanie pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy
- vzájomné hodnotenie učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)
- hodnotenie učiteľov deťmi, spätná väzba na komunitu a pod.

Hodnotenie práce školy za školských rok je SWOT analýza, ktorej podkladom sú návrhy zamestnancov v oddeleniach DC. Závery SWOT analýzy z jednotlivých oddelení sú prezentované na Pedagogickej rade.

14. Požiadavky na profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov

V zmysle § 40 zákona č. 138/2019 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

Profesijný rozvoj je proces:

a) prehlbovania, zdokonaľovania a rozširovania profesijných kompetencií,

- b) získavania profesijných kompetencií na výkon špecializovaných činností alebo na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca alebo výkon činnosti vedúceho odborného zamestnanca,
- c) získavania profesijných kompetencií vyššieho kariérového stupňa,
- d) overovania profesijných kompetencií na zaradenie do vyššieho kariérového stupňa,
- e) získavania vzdelania na splnenie kvalifikačných predpokladov na výkon ďalšej pracovnej činnosti alebo
- f) využívania a hodnotenia získaných profesijných kompetencií

Profesijný rozvoj sa riadi podľa plánu profesijného rozvoja, ktorý vyplýva zo zamerania Diagnostického centra. Plán profesijného rozvoja vydáva riaditeľka po prerokovaní so zriaďovateľom a zamestnancami na pedagogickej rade.

Na základe plánu profesijného rozvoja vydáva riaditeľka ročný plán vzdelávania pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov. Ročný plán vzdelávania možno počas jeho platnosti dopĺňať a meniť v súlade s aktuálnymi možnosťami a potrebami Diagnostického centra.

Neodeliteľnou súčasťou práce v DC je supervízia. Pedagogickí zamestnanci majú možnosť absolvovať akreditované programy. Nevyhnutnou podmienkou odborných zamestnancov na prácu v terapeutických skupinách je absolvovanie akreditovaného psychoterapeutického výcviku. Návšteva odborných seminárov a konferencií ako aj prezentácia najnovších poznatkov na aktuálne témy ako šikanovanie, rasizmus, extrémizmus, drogy, práca s deťmi s ADHD, ADD je v zariadení potrebná najmä u začínajúcich pedagogických i odborných zamestnancoch.

DC organizuje z grantového programu v spolupráci s Radou vlády SR pre prevenciu kriminality vlastné zážitkové vzdelávanie komunitných foriem práce formou víkendového pobytu. Organizujeme tiež odborné supervízne stretnutia formou bálintovských skupín v spolupráci s PdFUK Dr. Škovierom, Krízovým strediskom Dúha a SV pre UNICEF.

Školský vzdelávací program bol vypracovaný v súlade so Štandardami pre odborné činnosti v špeciálnych výchovných zariadeniach. (VUDPaP, 2021)

Práca učiteľov sa riadi etickým kódexom pedagogických zamestnancov.

